

Trồng cây cao cao xen điều kết hợp nuôi kiến vàng, nuôi gà thả vườn cho hiệu quả kinh tế cao.

Xã Gia Canh là một xã thuộc miền núi, có tiềm năng để phát triển kinh tế nông nghiệp, có 80% hộ gia đình sống chủ yếu sản xuất nông nghiệp và chăn nuôi, thương mại dịch vụ, tiểu thủ công nghiệp đã có chuyên dịch theo hướng phát triển tốt. Sản xuất nông nghiệp phát triển theo hướng tập trung chuyên ngành. Đội ngũ cán bộ của địa phương phần lớn đã có kinh nghiệm từ thực tiễn công tác và được đào tạo, bồi dưỡng về kiến thức cơ bản, có tinh thần trách nhiệm đối với công việc mà mình đảm nhận. Trình độ tri thức được nâng cao, nhân dân địa phương đã vận dụng khoa học, kỹ thuật trong sản xuất nông nghiệp và chăn nuôi. Anh Đoàn Minh Tuấn – Công an viên ấp 9 hiện cư ngụ tại ấp 9 xã Gia Canh đã vận dụng khoa học kỹ thuật vào trồng trọt, chăn nuôi để phát triển.

Ấp 9 xã Gia Canh là khu có đặc điểm kinh tế còn thấp, đa số là đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống, vùng đồi núi, đất đai cằn cỗi, thời tiết không được thuận lợi để phát triển cây công nghiệp, việc chuyển giao cây trồng tại địa phương còn nhiều hạn chế.

Anh Đoàn Minh Tuấn bên vườn cacao nhà

Anh Đoàn Minh Tuấn đã vận dụng khoa học kỹ thuật để trồng cây cao có lợi cho kinh tế. Đầu năm 2007, vợ chồng anh Tuấn được bố mẹ cho 01ha điều để sản xuất nhưng do đất đai và thời tiết không thuận lợi cho cây điều phát triển, cây điều ngày càng già cỗi, thoái hóa và giá cả bấp bênh, kém năng suất. Nguồn thu nhập từ 1 ha điều của anh không thể đủ để trang trải mọi chi phí sinh hoạt trong gia đình 4 thành viên (2 vợ chồng và 2 đứa con nhỏ). Anh muốn cải thiện tình hình nên nghĩ trồng cây khác thay cho

cây điều nhưng lại không có nguồn vốn đầu tư, và lại nếu trồng cây khác thì ít nhất cũng phải 3 năm mới bắt đầu có nguồn thu nhập thì trong 3 năm đó, anh lại không có tiền để chi tiêu sinh hoạt trong gia đình. Anh tham quan mô hình trồng cây xen canh và qua tìm hiểu học tập các lớp tập huấn về trồng cây xen canh cộng thêm anh đã đi thăm thực tế nhiều nơi và quyết định trồng cây ca cao xen dưới tán cây điều ít tốn công chăm sóc mà lại cho hiệu quả kinh tế cao, ít tốn kém nhân công chăm sóc cũng như nhân công thu hoạch nhiều so với giống cây khác nên đến tháng 7/2007 anh đã đi đến trường Đại học Nông Lâm mua 500 cây giống ca cao về trồng trên diện tích 0,6ha. Sau 2 năm cây ca cao đã cho trái bói, gia đình anh Tuấn giúp đỡ cho thêm ít vốn và anh đã mua thêm 400 cây ca cao con về trồng trên 0,4 ha còn lại. Đến năm thứ 4, bình quân 01ha cây ca cao gia đình anh Tuấn đã có thêm thu nhập đáng kể là 100-120 triệu đồng trên năm. Tuy nhiên chỗ gia đình anh Tuấn ở là vùng đồi núi nên việc chăm sóc cây ca cao vào mùa khô rất khó khăn. Vì vậy anh đã nghiên cứu, tìm tòi, học hỏi mô hình tưới nước tiết kiệm và mô hình nuôi kiến vàng trừ sâu rầy đạt hiệu quả rất cao nên anh đã quyết định lấy mô hình đó về lắp đặt và áp dụng cho vườn cây ca cao của mình. Sau khi lắp đặt và áp dụng mô hình này cho vườn ca cao anh nhận thấy lợi rất nhiều như giảm được nhân công tưới, tiết kiệm kinh phí cho việc tưới và chăm bón cây ca cao. Anh Tuấn đã chia sẻ một số kinh nghiệm quý báu của mình trong nhiều năm trồng ca cao như:

Chọn giống cây ca cao: cây ca cao là cây giao phấn nên có thể chọn nhiều giống trồng trong một vườn, TD6: Kháng bệnh ve sâu đen, cho hạt to, TD8: vỏ mỏng, hạt to, cho năng suất cao, TD9: trái lớn, hạt lớn, tán hợp lý, sự sinh trưởng chậm, yếu nên ít tốn công tỉa cành, tạo tán, TD3 trái nhỏ nhưng hạt to, trái nhiều, cho trái sớm, TD5: thân cành phát triển mạnh tốn nhiều công tỉa, nên giới hạn trồng loại này, TD5 còn nhạy cảm với bệnh thối trái, TD10, TD7, TD2 rất thích hợp. Không sử dụng hạt làm giống trồng vì là loại cây giao phấn, thế hệ F1 sẽ phân ly, ko định hướng được năng suất và chất lượng nên không kiểm soát được chất lượng và năng suất của thế hệ tiếp theo.

Muốn cây ca cao sinh trưởng tốt thì nên chọn cây có chiều cao từ mắt ghép lên tới ngọn: 25cm, đường kính thân đạt: 4mm trở lên. Tất cả lá ko bị sâu bệnh. Khoảng cách hàng 3m- 3m. Nên kết hợp mô hình tưới nước nhỏ giọt. Tỉa cành tạo hình giúp cây đón nhận ánh sáng tối đa, ngay sau khi trồng, tất cả các chồi ngang <80cm nên tỉa bỏ, tạo thông thoáng giảm độ ẩm không khí tránh được nhiều bệnh như thối trái. Khi cây bắt đầu giao tán, những cành mọc ngang, ở dưới thấp sẽ cản trở lối đi lại của người chăm sóc, các lá trên cành không nhận được ánh sáng khi tiến hành quang hợp nên tỉa bỏ các cành < 80cm giữ lại khoảng 4-5 cành tạo khung tán lá sau này. Thân chính mọc vừa thì nên hãm lại tạo điều kiện cho các cành khác phát triển đều để đón nhận ánh sáng và để tạo sự thông thoáng trong vườn cây nhằm

giảm áp lực sâu bệnh, đồng thời dễ dàng đi lại chăm sóc cũng như thu hoạch. Luôn giữ hướng cây mọc chéo lên để tạo độ thông thoáng trong quá trình đi lại chăm sóc của người trồng. Việc tỉa cành nên thực hiện vào đầu mùa mưa hoặc trong mùa mưa vì có ẩm độ không khí cao, cường độ ánh sáng nhẹ, cây ca cao có thời gian phát triển bộ lá, có thể tự che phủ khi mùa khô tới.

Kiến vàng trên cây ca cao

Mùa khô nên tưới nước 1- 2 lần trong ngày, lượng nước từ 100 -150l 1 gốc, có thể tưới theo hàng hoặc theo từng cây, nguồn nước tưới có thể lấy từ sông, hồ, nước không bị nhiễm phèn, mặn, không nên tưới dưới trời nắng gắt, nên kết hợp bón phân trước khi tưới để cho hiệu quả bón phân cao. Hiện nay có nhiều biện pháp để tưới cho cây ca cao như tưới phun mưa, tưới dí, tưới nhỏ giọt. Biện pháp tưới dí cho cây có nhiều nhược điểm, lãng phí nước, bốc hơi, tốn kém công kéo ống tưới nước và làm bền. Còn hình thức tưới nhỏ giọt thì nước sẽ thấm từ từ vào đất, đi ngay vào hệ thống rễ, không gây lãng phí nước vào vùng không có sự sinh trưởng, lượng nước tưới ít hơn nhưng luôn giữ được ẩm độ đất ổn định, ít mất nước do gió và nắng. Thông qua hệ thống tưới nhỏ giọt, phân bón có thể được cung cấp thường xuyên cho cây với lượng nhỏ nên hiệu quả sử dụng rất cao.

Cách bón phân cho cây ca cao là năm đầu bón với lượng phân là 150-200g phân tổng hợp NPK, năm thứ 2 tăng lượng phân bón lên là 300- 400g một gốc, năm thứ 3 là 500-600g 1 gốc, từ năm thứ tư trở đi, cây bắt đầu đi vào giai đoạn kinh doanh, mục đích bón phân cho thời kỳ này là giúp cây duy trì sự sinh trưởng và cung cấp thêm lượng dinh dưỡng mà cây trồng lấy đi để tạo quả và sự thoát do các yếu tố môi trường tác động. Năm đầu phân bón nên chôn quanh gốc, sau khi cây ra tán và cao chỉ cần rải phân trên mặt vườn giữa 2 hàng ca cao xung quanh cây, sau đó phủ lên bằng lá mục có sẵn trong vườn ca cao. Ngoài phân hóa học, cần bón thêm phân hữu cơ và

vôi (2 năm 1 lần) ,như phân chuồng, phân ủ với lượng từ 10 - 20 khối /ha, bón vôi bằng cách rải đều vôi trên toàn vườn từ 400-600kg/ha, nên bón vôi vào đầu mùa mưa thì hạn chế được nấm bệnh phát triển, giảm độ chua cho đất, rút ngắn thời gian phân hủy của lá, tạo hữu cơ cho đất.

Để giảm bọ xít muỗi, nên làm vệ sinh cho vườn cây sạch sẽ, thông thoáng và phun thuốc đặc trị như thuốc hóa học, nên phun thuốc khi hoa chuẩn bị nở rộ và trái hình thành bằng đầu đũa và phun thuốc vào buổi sáng sớm khi bọ xít muỗi di chuyển chậm chạp. Ngoài ra có thể nuôi kiến vàng để diệt các sâu, rầy, rệp sáp trên cây ca cao. Kiến vàng không chế rất hiệu quả nhiều loại sâu hại như sâu đục cành, sâu đục thân, đặc biệt là bọ xít hút trái trên cây ca cao.

Năm 2009, anh Tuấn làm chuồng và chăn nuôi thêm 1000 con gà, sau khi bán gà, gia đình anh thu nhập thêm khoảng 40- >50 triệu đồng trên 1 năm. Và anh đã tận dụng thêm được phân chuồng từ gà để giảm chi phí phân bón cho cây điều và ca cao. Qua vận dụng mô hình trồng xen cây ca cao dưới tán cây điều và chăn nuôi có hiệu quả cho đến nay gia đình anh có tổng thu nhập từ 140- > 170 triệu đồng trên 1 năm. Sau khi trừ kinh phí đầu tư, gia đình anh thu nhập được 120 - >140 triệu đồng.

Rõ ràng việc ứng dụng KHCN vào trồng trọt, chăn nuôi ngày càng hiệu quả và qua đó giúp người dân cải thiện được rất nhiều về kinh tế cũng như góp phần cho sự phát triển của xã hội ngày càng đi lên.

Đàn gà nuôi trong vườn cacao nhà anh Tuấn

Nguyễn Thị Kiều Vi – Điểm thông tin KHCN xã Gia Canh – Định Quán